

Torre de l'amo de la colònia de l'Ametlla de Casserres

Casserres

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	l'Ametlla de Casserres, al nord-est del terme municipal
Emplaçament	Accés des de la Ctra. C-16
Alçada:	478

Coordenades:

Latitud:	42.04403
Longitud:	1.87376
UTM Est (X):	406791
UTM Nord (Y):	4655278

Classificació

Número de fitxa	08049-177
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Historicista
Segle	XX
Any	1906
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL (NN.SS text refós DOGC 4846 de 21/03/2007)
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	002214900DG04F

Fitxes associades:

[L'Ametlla de Casserres; Colònia Monegal](#)

Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dj., 28/06/2012 - 02:00

Descripció

Torre als quatre vents de planta quadrada, construïda damunt la roca en una zona que domina tot l'espai de la colònia. Consta de planta baixa i dos pisos, el segon dels quals és a la sota coberta de mansarda i pissarra. Destaca la torre de secció circular i teulada cònica adossada a la façana nord-oriental amb la data de construcció.

Un mur perimetral tanca tot el conjunt.

Observacions:

La Colònia de l'Ametlla de Casserres, està regulada pel "Pla director urbanístic de les colònies industrials del Llobregat"; els plans directors urbanístics son un instrument de planejament urbanístic general definit a l' article 56 del Text Refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2005 de 26 de juliol. Estableixen directrius, normes i recomanacions per l'ordenació urbanística del territori, que han de ser respectades per les actuacions de desenvolupament territorial, especialment pel planejament urbanístic general municipal, relatives al tractament del sòl no urbanitzable i la protecció del patrimoni territorial, a les infraestructures de mobilitat i a l' ordenació dels assentaments i activitats econòmiques. Comprèn els municipis d'Avià, Balsareny, Berga, Casserres, Gaià, Gironella, Navàs, Olvan i Puig-reig. (EDICTE de 27 de juliol de 2007, sobre una resolució del conseller de Política Territorial i Obres Públiques referent a diversos municipis de les comarques del Bages i del Berguedà. (DOGC núm. 4940 publicat el 03/08/2007).

Història

La masia de l'Ametlla, nom dels seus propietaris, era una finca agrícola que posseïa els camps occidentals annexos a la masia. Josep Comas i Ametlla, l'any 1814 s'instal·la en un vell molí del terme de Puig-reig. Uns anys més tard (1834) els germans Ramon, Josep i Joan van rebre l'encàrrec de l'Ajuntament de Gironella per reconstruir la resclosa del molí de la vila.

La importància de la família queda palesa per la seva vinculació amb els molins de l'Ametlla de Casserres i el de l'Ametlla de Merola, als que va donar nom, com amb el de Gironella i Puig-reig. Els primers tallers tèxtils s'instal·len dins el molí amb el patrocini de Tomàs Bach de Berga.

L'any 1858 Esteve Monegal compra la fàbrica i comença l'expansió de la colònia i l'any 1873 demanà permís per construir una nova resclosa per tal de modernitzar el sistema productiu i fer-lo més rendible. El permís arribà l'any 1875 i seguidament es muntà una nova turbina, s'amplià l'espai productiu amb la construcció d' una nova fàbrica i es comprà més maquinària amb la qual cosa es contractaren més treballadors.

L'any 1879 mor Esteve Monegal i el seu fill, Josep Monegal i Nogués, continua l'empresa iniciada pel pare. L'any 1900 la fàbrica ja disposava de les seccions de filatura i tissatge i hi treballaven tres-centes persones. Aprofitant la conjuntura de la Primera Guerra Mundial fa un creixement qualitatiu que fa ampliar el negoci i es converteix en "J. Monegal Nogués e Hijos" i l'any 1925 es transforma en societat anònima: "Textil Monegal, S.A".

L'any 1966 amb la crisi del sector tancà les portes. Amb el final de l'activitat productiva, els propietaris de la colònia oferiren als treballadors la possibilitat d'adquirir, en règim de propietat, els pisos on vivien. La majoria ho van acceptar.

Josep Monegal i Nogués, el principal impulsor de la colònia, a més de fabricant i comerciant de cotó a l'engròs, fou vocal (1886-1890) i president (1902 i 1928) de la Cambra de Comerç de Barcelona; també alcalde de Barcelona (1902-03), senador (1905 i 1907) i senador vitalici des de 1908. Els Monegal foren membres fundadors de la Caixa de Pensions.

Bibliografia

- AA.VV (2010). Colònies Industrials, Catàleg de l'Exposició Colònies Industrials, Museu d'Història de Catalunya i Col·legi de Periodistes de Catalunya, Barcelona
- CABANA, Francesc (2006): La saga dels cotoners catalans, Barna, Ed. Proa
- CATALÀ, Rosa i MOLAS, Alba (2005). Les colònies del Llobregat. Paisatge i vivències, PAM, Barcelona.
- CLUA, Jordi (1994). Les colònies industrials al Berguedà: estudi d'una transformació econòmica i urbana, Consell Comarcal del Berguedà, Berga.
- COMAS, Francesc i SERRA, Rosa (2006). Colònies tèxtils. Parc Fluvial del Llobregat, Zenobita edicions, Manresa.
- PLANES i BALL, Josep Albert (2005). Història de Casserres de Berguedà. Ajuntament de la Vila de Casserres.
- SERRA, Rosa i GARCIA, Jordi (no consta). L'Ametlla de Casserres. Parc fluvial del Llobregat.
- SERRA, Rosa (1983). Inventari del patrimoni arquitectònic de Casserres. Generalitat de Catalunya.
- TEIXIDOR, E. i SERRA, R.(2010). Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya, Angle Editorial.
- TERRADAS SABORIT, Ignasi (1979). Les Colònies industrials. Laia. Barcelona.
- TERRADAS SABORIT, Ignasi (1980). "De les colònies industrials a la crisi de l'Estat Providència"; dins l'Avenç. Barcelona.
- TERRADAS SABORIT, Ignasi (1994). La qüestió de les colònies industrials. Centre d'Estudis del Bages. Manresa.

